

USNESENÍ

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Miroslavy Honusové a JUDr. Martina Láníčka v právní věci

žalobců: **a) nezl. T. F. P.**
 zastoupený zákonnou zástupkyní PhDr. H. P.

b) PhDr. H. P.

proti

žalovanému: **Mendelovo gymnázium Opava, příspěvková organizace**
 sídlem Komenského 5, 746 01 Opava
 zastoupený advokátem Mgr. ICLic. Štěpánem Šťastníkem
 sídlem Olomoucká 153/25, 746 01 Opava

ve věci žaloby proti nezákonnému zásahu správního orgánu

takto:

I. V řízení se pokračuje.

II. Žaloba se odmítá.

III. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Podanou žalobou se žalobci domáhali soudní ochrany proti nezákonnému zásahu žalovaného jako správního orgánu a vydání rozsudku:

I. Mendelovo gymnázium Opava, příspěvková organizace, se nerespektováním § 4 odst. 1 písm. d), ust. § 5 odst. 1 a § 5 odst. 2 vyhl. MŠMT č. 13/2005 Sb. dopustilo nezákonného zásahu do práv žalobců. /Tento zásah v době podání žaloby stále trvá/.

II. Následky trvajících nezákonného zásahu, a to výsledky komisionálních zkoušek žalobce a)

a) ze dne 9. 2. 2017 z předmětu fyzika, konané na Mendelovu gymnázium, Opava, dle „Protokolu o komisionální zkoušce“ ze dne 9. 2. 2017,

b) ze dne 10. 2. 2017 z předmětu matematika konané na Mendelovu gymnázium, Opava, dle „Protokolu o komisionální zkoušce“ ze dne 10. 2. 2017,

c) ze dne 17. 2. 2017 z předmětu anglický jazyk konané dne 17. 2. 2017 na Všeobecném a sportovním gymnázium, Bruntál, dle „Protokolu o komisionální zkoušce“ ze dne 17. 2. 2017 se ruší.

III. Žalobce a), žák 1. A Mendelova gymnázia, Opava, příspěvkové organizace, nebude hodnocen podle ust. § 69 odst. 5 věty druhé zák. č. 561/2004 Sb. za 1. pololetí školního roku 2016/2017 z předmětů český jazyk, anglický jazyk, matematika a fyzika.

IV. Mendelovo gymnázium Opava, příspěvková organizace, je povinno neprodleně zajistit splnění ust. § 4 písm. d) vyhl. č. 13/2015 Sb. a uvést svůj „Školní řád a Klasifikační řád“ jako nedílnou součást „Školního řádu“ do souladu s právními předpisy.

V. Mendelovo gymnázium Opava, příspěvková organizace, je povinno neprodleně odstranit následky nezákonného zásahu uvedeného v bodě I a zajistit splnění povinnosti dle ust. § 5 odst. 1 a 2 vyhl. č. 13/2005 Sb. vůči žalobcům.

2. V odůvodnění žaloby žalobci uvedli v podrobnostech, jak žalovaný dle jejich názoru porušuje zákon č. 561/2004 Sb., v o předškolním, základním, středním, vyšším, odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění (dále jen „školský zákon“) a vyhl. č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři, v platném znění (dále jen „vyhl. č. 13/2005 Sb.“), a to v souvislosti s vypracováním klasifikačního řádu a dále postupem při průběhu a způsobu hodnocení žalobce podle individuálního vzdělávacího plánu. Další námitky žalobců směřovaly proti průběhu a hodnocení komisionálního zkoušení žalobce za 1. pololetí roku 2016/2017 z předmětů český jazyk, anglický jazyk, matematika, fyzika a přírodopis. V případě komisionální zkoušky z fyziky poukázali žalobci na nesrovnalosti v zápisu o komisionální zkoušce, protokolu o přezkoušení a protokolu o komisionální zkoušce. V důsledku všech těchto pochybení došlo k nesprávnému hodnocení žalobce a) a k nesprávné klasifikaci.
3. Podle ust. § 82 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“) každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.
4. Usnesením krajského soudu ze dne 30. 1. 2018 č. j. 22 A 72/2017-35 bylo řízení přerušeno do vydání rozhodnutí ve věci vedené Okresním soudem v Opavě pod sp. zn. 14 P 214/2015 o souhlasu s podáním žaloby nezletilého žalobce a). Jelikož krajský soud dospěl k závěru, že posuzovaná žaloba nespadá do pravomoci správních soudů (v podrobnostech níže), rozhodl o pokračování v řízení.
5. Krajský soud se primárně zabýval otázkou, zda se žalobci mohou úspěšně bránit žalobou na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu podle ust. § 82 s. ř. s., který spatřují v tom, že žalovaný ve vztahu k žalobcům a) a b) nerespektoval § 4 odst. 1 písm. d) a § 5 odst. 1 a 2 vyhl. 13/2005 Sb.
6. Podle ust. § 4 písm. d) vyhl. č. 13/2005 Sb., pravidla pro hodnocení vycházejí z požadavků rámcových a školních vzdělávacích programů, jsou součástí školního řádu a obsahují vždy průběh a způsob hodnocení ve vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu.

7. Podle ust. § 5 odst. 1 vyhl. č. 13/2005 Sb., v individuálním vzdělávacím plánu povoleném z jiných vážných důvodů je určena zvláštní organizace výuky a délka vzdělávání při zachování obsahu a rozsahu vzdělávání, stanoveného školním vzdělávacím programem.
8. Podle ust. § 5 odst. 2 vyhl. č. 13/2005 Sb., ředitel školy seznámí žáka a zákonného zástupce nezletilého žáka s průběhem vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu a s termíny zkoušek. Individuální vzdělávací plán, podepsaný ředitelem školy, žákem a zákonným zástupcem nezletilého žáka, se stává součástí osobní dokumentace žáka.
9. Při posouzení přezkumné pravomoci správního soudu ve věci žalobce vycházel krajský soud z rozsudku Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 21. 5. 2008 č. j. 4 Ans 9/2007-197, publikovaného ve Sb. NSS pod č. 1717/2008, v němž NSS vymezil, že *rozsah přezkumné pravomoci soudů ve správním soudnictví vymezuje na zákonné úrovni soudní řád správní, konkrétně ust. § 4 ve spojení s § 2 s. ř. s. Zákonná definice obsahuje tři prvky - 1) jedná se o orgán moci výkonné či jiný z typu orgánů v definici uvedených; 2) tento orgán rozhoduje o právech a povinnostech fyzických a právnických osob; 3) toto rozhodování se děje v oblasti veřejné správy.*
10. Předmětem činnosti žalovaného je poskytování vzdělávání a výchovy (§ 1 a § 7 odst. 3 školského zákona). V rámci této kompetence žalovaný činil úkony, které žalobci označili za nezákonný zásah. Podle názoru krajského soudu však žalovaný popsané úkony nečinil jako správní orgán, ale jako škola (gymnázium) poskytující vzdělávání a výchovu.
11. Dle obsahu žaloby se tvrzeného nezákonného zásahu dopustil ředitel školy tím, že vydal školní řád v rozporu s právními předpisy a pochybil při stanovení a projednání individuálního vzdělávacího plánu žalobce a), přičemž následky tohoto postupu trvají ve výsledcích komisionálních zkoušek žalobce a).
12. Postavení správního orgánu v oblasti školství, jež se řídí školským zákonem, má ve smyslu ust. § 165 odst. 2 školského zákona ředitel školy. Případy, kdy ředitel školy rozhoduje jako správní orgán v oblasti státní správy, jsou taxativně vymezeny ust. § 165 odst. 2 písm. a) – k) školského zákona. Případy zde vyjmenované představují rozhodování o právech a povinnostech žáků nebo studentů. Jiné úkony a postupy ředitele školy, a to nejen vůči žákům a studentům, ale související i s dalšími záležitostmi, týkajícími se chodu školy, jakož i vztahů navenek, jsou rámcově upraveny ust. § 164 školského zákona vymezujícím kompetence ředitele školy a školského zařízení.
13. Ve smyslu ust. § 30 školského zákona, kompetence k vydání školního řádu, jehož součástí je řád klasifikační, je svěřena výslovně řediteli školy. Vydání školního řádu pak schvaluje školská rada, která také může navrhopvat jeho změny. Při tvorbě školního řádu postupuje ředitel v rámci své základní kompetence vyplývající z § 164 školního zákona, související se samotnou činností školy, jež má pedagogický charakter.
14. Z ust. § 6 odst. 4 vyhl. č. 13/2005 Sb. plyne, že podrobnosti týkající se konání komisionální zkoušky včetně složení komise pro komisionální zkoušky, termínu konání zkoušky a způsobu vyrozumění žáka a zákonného zástupce nezletilého žáka o výsledcích zkoušky stanoví ředitel školy. Citovaná právní úprava přitom obsahuje odkaz na ust. § 164

odst. 1 písm. a) školského zákona, tj. na kompetence ředitele školy a školského zařízení, rozhodovat ve všech záležitostech, týkajících se poskytování vzdělávání a školských služeb, pokud zákon nestanoví jinak. Postup ředitele školy a školského zařízení dle tohoto zákonného ustanovení je tedy postupem při poskytování vzdělávání a školských služeb. Stejný charakter má projednání individuálního vzdělávacího plánu (§ 5 odst. 2 vyhl. č. 13/2005 Sb.), neboť jde o postup ředitele po vydání rozhodnutí a jeho účel je organizačního charakteru.

15. Ve smyslu ust. § 4 odst. 1 písm. c) s. ř. s. se však lze domáhat ochrany ve správním soudnictví před nezákonným zásahem, jehož se dopustil správní orgán, nikoliv subjekt poskytující výchovu a vzdělávání, příp. školské služby. Na základě uvedeného dospěl krajský soud k závěru, že předmětná žaloba v uvedené části není projednatelná správními soudy podle s. ř. s.
16. Povolení individuálního vzdělávání (§ 41 školského zákona, § 5 odst. 1 vyhl. č. 13/2005 Sb.) spadá rovněž do výlučné kompetence ředitele školy, avšak dle ust. § 165 odst. 2 písm. k) školského zákona jde o rozhodování v oblasti státní správy, proti jehož obsahu mohli žalobci brojit žalobou na přezkum správního rozhodnutí. Dle ust. § 85 s. ř. s. je zásahová žaloba nepřipustná, lze-li se ochrany nebo nápravy domáhat jinými právními prostředky. V této části proto krajský soud žalobu odmítl pro nepřipustnost dle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s.
17. Kontrolní činností ve školách a školských zařízeních, na něž dopadá školský zákon, se zabývá Česká školní inspekce, která svou činnost provádí mimo jiné také na základě podnětů, stížností a petic, které svým obsahem spadají do její působnosti. Hlavní úkoly České školní inspekce ve školách a školských zařízeních, na něž dopadá školský zákon, jsou upraveny v ust. § 174 odst. 2 písm. a) – e) školského zákona. Dle ust. § 174 odst. 2 písm. d) školského zákona *Česká školní inspekce vykonává kontrolu dodržování právních předpisů, které se vztahují k poskytování vzdělávání a školských služeb*. Žalobkyni nic nebrání, aby se obrátila se stížností podle ust. § 174 odst. 6 školského zákona na Českou školní inspekci jakožto kontrolní orgán. Na základě stížnosti prošetřuje Česká školní inspekce jednotlivá tvrzení uvedená ve stížnosti a výsledek šetření předává zřizovateli k dalšímu řízení. Zřizovatel pak má povinnost informovat Českou školní inspekci o vyřízení stížnosti a o případných opatřeních přijatých k nápravě. Pro postup České školní inspekce platí zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), v platném znění (dále jen „kontrolní řád“). Při kontrole se postupuje podle správního řádu (§ 28 kontrolního řádu). Proti postupu České školní inspekce jako orgánu státní správy na úseku školství se pak mohou žalobci domáhat soudní ochrany.
18. Na základě shora uvedených právních závěrů krajský soud žalobu odmítl v souladu s ust. § 46 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. pro nesplnění podmínky řízení, a to pravomoci správních soudů (srov. přiměřeně rozsudek NSS ze dne 26. 11. 2015 č. j. 9 As 207/2015-46) a pro nepřipustnost. O nákladech řízení bylo rozhodnuto v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s., když žaloba byla odmítnuta.
19. Jelikož byla žaloba odmítnuta pro nedostatek pravomoci soudu a pro nepřipustnost, soud se již nezabýval návrhem žalobců na ustanovení právního zástupce.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 8. listopadu 2018

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu